

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In ſeptem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

Cap. VI. Præparatio ad benè celebrandum; & magna animi puritas ad id
requisita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

PRAEPARATIO AD BENE CELEBRANDVM; ET MAGNA
animi puritas ad id requisita.

PSIVS MISSAE EXCELLENTIA VALDE OBSTRIGIT SACERDOTES, vt se praeparent ad eam cum dignitate, quã par est celebrandam: in Statu scilicet gratiæ & absque lethali peccati conscientia. Et hæc prima est præparatio, ad quam duplici titulo obligantur. *Altero*, eò quod Sanctissimum Sacramentum sint accepturi; *altero*, eò quod sint Sacrosanctum Sacrificium oblaturi. Quare, si cum peccato mortali accedant duo magna sacrilegia committent, aut certe vnum grauissimum, ob duas causas. Altera est eò quod in malo statu communicent: & hoc sacrilegium est commune etiam sæcularibus, in eo statu communicantibus; grauius est in Sacerdotibus propter maiorem eorum obligationem: quæ ratione suæ consecrationis tenentur non inferre talem iniuriam Sanctissimo Sacramento. Altera causa est, eò quod etiam consecrent in peccato mortali. Hoc enim solum sufficeret ad peccatum mortale contrahendum quia omnes Ministri Sacramentorum tenentur (vt probat S. Thomas) constituere se in gratia & amicitia cum Deo, quando illa volunt administrare: cum volunt verbi gratiã solemniter baptizare, aut penitentem absolueret; ac multò magis, cum corpus & Sanguinem Iesu Christi Domini nostri sint consecraturi: quia tunc excellentissimum omnium Sacramentorum conficiunt. Quare necesse est (vt S. Dionysius ait) *munde morali contingere, magnæq; temeritatis est: quæ sunt Diuina, præter Diminutionem exequi, & absque dignitate, quæ par est ea tractari: quasi cogitantes, Deum non videre, quæ ipsi vident, & quasi decipere vellent eum quem Patrem appellant, dum super signa Diuina proferre audent fœditates suas, ad dicam orationes.* Hæc Dionys. Et idem asserit S. Augustinus, dicens: omnia Sacramenta nocere, indignè ea administranti: quamuis proficiat dignè recipienti. Et Sacrificium (inquit) non potest dignè offerri, nisi à Sacerdote iusto, iuxta ea, quæ Dominus noster in antiqua lege dixit: *a Sacerdotes qui accedunt ad Dominum, sanctificentur: ne percussat eos.* Item b *Omnis homo in quo est immundicia, qui accesserit ad ea quæ sunt consecrata, peribit coram Domino.* Et per Isaiam dixit: *c peccator, qui mactat pecus, quasi exerebret canem. & qui offert oblationem, quasi qui sanguinem suillum offerat.* vult enim significare oblationem, etiamsi per se sit bona, esse detestandam, in quantum procedit à Sacerdote ducente vitam adeo improbam, quæ non competit tali oblationi, nam quod in se est, magna infamia illam afficit. Nam (vt Apollonius

3 p. q. 64.
a 6.

De Eccles.
Hier. c. 1.
Epist. 8 ad
Demophil.
Vide S. Tho
sup in arg.
Sed contra.

Lib. 2. con-
tra Parmen
c. 10. Lib. 4.
de Trinit.
c. 14.
a Exod. 19.
2 2.
b Leu. 22. 3
c Isai. 66. 3.

(Iohannes ait) *non diuisat corpus Domini*; nec à puro pane & vino discernit: cum eodem modo vnum offerat, atque alterum offerret. Ac denique cum Christus Dominus noster præcipuus sit Sacerdos, qui hoc Sacrificium offert, vtens Sacerdotibus ad id consecratis, tanquam instrumentis; tenentur omnino illi, eum in puritate imitari, estque insignis inurbanitas, ad eandem oblationem faciendam ei se coniungere, cum tanta vitæ difformitate.

§. I.

SED VITERIUS progreditur prima hæc obligatio, declarauit enim Ecclesia; quamuis ad culpæ mortalis remissionem vera contritio sufficiat, necessariò tamen Sacramentalem confessionem Sacræ Communioni & celebrationi Missæ esse præmittendam: & Sacerdotem qui necessitate urgente, absque præuia confessione celebraret; debere, quam primùm confessarium habuerit, confiteri. Ex quo fit, quod etiamsi post confessionem Sacram Missæ incipiat; si in ipso progressu, ante consecrationem, vel cogitatione laberetur in aliquod mortale peccatum, teneatur statim ante consecrationem dare operam, vt actum contritionis eliciat: vt consecratione ipsam dignè peragat: & idem est, si in simile cogitatione consentiret ante sacram Communionem; vt enim dignè communicet, præmittendus est actus contritionis; & Missa finita, Confessio facienda. Et idem dico; si in simile peccatum incideret, antequam Sacram communionem alijs porrigeret. Nam etiam, ad id dignè faciendum, necesse est contendere, vt sit in Statu gratiæ, vt affirmant Doctores, & S. Nicolaus Papa de malo Sacerdote ait, quod bono administrando seipsum tantummodo lædat, & vnde alijs commodum exhibet, inde sibi dispendium præbeat.

SED multò plura meritò sunt addenda, vt Sacrum, quâ par est dignitate, celebretur. Maiori enim puritate, & virtutum exercitiis, quæ animam exornant, præparare se debet, qui supremum hunc hospitem in domo sua excipere cogitat. Sed quoniam de hac præparatione fufius actum est in Tract. de Communione: aliqua nunc tantum particularia adferemus, quæ magis spectant ad Sacerdotes: quorum mundities, vt ex præcedenti Tractatu constat, debet esse quasi Angelorum, reuocando sibi in memoriam, quòd Christus Dominus noster, cum Sanctissimum hoc Sacrificium primùm offerre voluit, & suos Apostolos ordinare Sacerdotes, Sacramque eis Communionem dare: prius eorum pedes lauerit. Quamuis enim à quo in eius societate versabantur, à grauioribus culpis immunes erant, voluit tamen, præmittendo lotionem pedum, eis significare, quod oporteret etiam esse mundos à culpis leuioribus, & curis, cogitationibusque terrenis; ad dignè suscipiendum Ordine

Sacerdo-

2
d 1. Corint.
11. 18.
Trident.
Sess. 13.
c. 7. & Can.
11.

In 4 Senten.
13
Suar. Diff.
72.
Sect. 4. To. 3
15. q. 8. c. ult.
3

Tomo. 1.
Tract. 4.

a Ioñ. 13. 10

Sacerdotalem, & purissimum sui Corporis & Sanguinis Sacramentum. Ac propterea dixit eis: *a qui lotus est, non indiget, nisi ut pedes lauet; sed est mundus totus. Et vos mundi estis, sed non omnes: aderat enim qui eum erat traditurus, lethali culpâ infectus.* Ostendit præterea Saliator noster zelum purissimi Sacerdotis, cum voluit eos lauare ac purificare, quibus sacra communione erat daturus: ut intelligant Sacerdotes ad suum officium pertinere, reliquos lauare & purificare, qui supremi huius Sacrificij & Sacramenti participes esse volunt; facientes ex parte sua quicquid poterant ut sic purificati alij accedant: quamuis re ipsa non sit aliquis ludas defensor, qui accedat immundus. Hoc autem totum Sacerdotes ipsos magis obstringit, ut studeant summam, quam possint, mundiciæ in seipsis terere. Neque enim facile aliis eam persuadere poterunt, si ipsi ea careant. Quasi Patena & calix non solum esse debent preciosa, ex auro scilicet, vel argento; sed etiam mundissima à quocunque puluere & macula: eoque purissimo & sanctissimo corpore & sanguine Saluatoris contingant: quanto enim magis rationi conuenientem, Sacerdotes habere manus mundas à peccatis operibus; linguam à verbis ineptis; & pectus suum à malis desideriis & cogitationibus; & sese purificare ab omni immunditia, etiam valde parum. Meminerint, dixisse Apostolum: *b In magna domo Ecclesiæ non solum sunt vasa aurea & argentea; sed & lignea & fictilia: & quadam quidem in honorem, quadam autem in contumeliam. c Quadam vasa misericordiæ, & quadam in d Si quis ergo emundauerit se ab istis, erit vas in honorem, sanctificatum, & tunc Domino, ad omne opus bonum paratum.* Cui autem dubium esse potest: debere Sacerdotem esse vas aureum ob charitatem valde perfectam; aut saltem argenteum, propter vitæ puritatem & candorem? Et quemadmodum non debet in ligneo aut fictili vase consecrare ita non decet Sacerdotis vitam esse se contemptibilem, & terrenam. Sed etsi aureus sit, siue argenteus: debet valde purificari & mundari ab omni nebula, quæ ipsum possit offuscare aut obscurare: iuxta illud Sapientis: *c aufer ruginem de argento, & ego dicitur vas purissimum.* Et tunc in magna Dei domo erit vas in honorem, dignus scilicet qui honore afficiatur ob ministerium suum bene præstitum; erit vas sanctum, in quo Diuinum hoc Sacramentum dignè manere possit, erit & vas misericordiæ; in quo diuitiæ gratiæ reponantur; erit vas utile Domino: nam ex ipsius Sacrificij & ministerij corpus mysticum Ecclesiæ magnum accipiet commodum, & vtilitatem; ac denique erit ad omne opus bonum aptum & paratum; & nominatim ad Sanctissimum hoc Sacrificium offerendum, & Diuinissimum Sacramentum suscipiendum; quod in Sacra Scriptura per excellentiam appellatur *f bonum & pulchrum* quod Deus habet in terra: ac proinde dignum est, quod offeratur à Ministris bonis absque aliqua malitia; & pulchris absque aliqua foeditate.

b 2. Tim. 2

20.

c Rom. 9.

21.

d 1. Tim. 2.

21.

c Prou. 15. 4

Zach. 6.

7.

ate: *g Colati & purgati*, vt ait alius Propheta, *quasi aurum & quasi argentum vt sint Domino offerentes Sacrificia in iustitia.*

§. II.

AD HANC purificationem benè, vt oportet faciendam, multum refert, quòd Sacerdos ante ipsam Missam offerat Deo Domino nostro spirituale aliud sui ipsius Sacrificiù in altari cordis sui, incipiens ab a *Spiritu*, quem Dauid vocat *contritulum, cor contritum, & humiliatum*, quod faciendum monet S. Gregorius his verbis; Necesse est, vt cum hæc agimus, nosmetiplos Deo in cordis contritione mactemus; quia qui Passionis Dominicæ mysteria celebramus, debemus imitari, quod agimus. Et quoniam Sacrificium hoc tres partes complectitur, in omnibus debet Sacerdos cum magno feruore se disponere.

PRIMUM debet in memoriam reuocare culpas suas omnes ab vltima confessione, aut Missa, quam celebravit; easquè coniungere cum ijs, quas non nouit, aut non recordatur; & cum reliquis totius vitæ præteritæ, quæ sunt innumeræ: vt ipsemet in Missa fatetur, cum dicit: *suscipe hanc oblationem pro innumerabilibus peccatis, offensionibus, & negligentis meis*. Quare pro eisdem omnibus antequam accedat ad ipsam Missam offerre debet Sacrificium Contritionis: dolens scilicet de eis, quatenus offenderunt Deum aded benignum & bonum; vt cum ipse aded esset aliàs improbus, electus tamen ab eo fuerit, vt eius esset Sacerdos; & nunc dignetur ad se, adhuc aded indignum, venire; ac demisso animo petens earundem culparum & negligentiarum veniam; addito etiam firmo, valdeque efficaci proposito emendationis. Deinde offerre debet Sacrificium Confessionis, quod Propheta appellat *b vitulù laborum nostrorum*, confitendo scilicet confessario peccata sua. Quamuis enim peccatorum venialium Confessio, necessaria non sit; valde tamè vtile est, aliquoties in septimana eam facere, vt maiori cum puritate ad Missam accedat. Die autem, quo non confiteretur Sacerdoti, expedit culpas suas ipsimet Deo cum Dauide confiteri, qui dicebat. *c delictum meum cognitum tibi feci: & dixi: confitebor aduersum me iniustitiam meam Domino*; suumque peccatum cum publicano percutere, in signum desiderij quo tenetur illud conterere; & cum sui cordis dolore aperire. Hanc enim ob causam præmittitur semper missæ Confessio generalis, in qua ter Sacerdos tundit pectus suam, ad supplendum defectus, qui fortè in Confessione speciali fuerunt. Et vt Sacrificium sit perfectum, peragenda statim est pœnitentià à Confessario iniuncta; aut alia satisfactio, quæ aliquem doloris sensum adferat, adhibenda, & quasi hostia viua Deo, ad eum placandum offerenda.

DE HIS actibus, & perfectione, qua debent exerceri, fusius dictum est, dum egimus de Sacramento pœnitentiæ. Circa quæ Sacerdotes me-

a *Psal. 50. 19*4. *Dialog. c. 99.*

2

b *Osea. 14. 3.*c *Psal. 31. 5.*

3

Tomo. 1. tract. 3.

ritò debent esse valde exercitati; tum quòd cum sint Ministri huius Sacramenti, & aliorum, Pœnitentium iudices, ratione huius officij nosse debent benè quicquid pertinet ad obligationem ipsorum pœnitentiam illudque etiam præstare, quando & ipsi sunt pœnitentes: seipsos benè explicantes, suisque Confessarijs ita se subijcientes: sicut ipsimet volunt ipsos pœnitentes apertè se explicare, & ipsis subijcere. Deinde, cum ipsorum ministeria summam exigant cordis mundiciem: necesse est, frequenter maculas suas, quibus inficiuntur, abluere, & omnino ad manum habere remedium, antequam Sacrificium auspiciantur. Et in hunc finem iussit Deus, Moysen *facere labrum aneum, & ponere inter tabernaculum & ostium eius, & altare. In quod missa aqua, lauarent Sacerdotes manus & pedes quando ingressuri essent Tabernaculum Testimonij, & accessuri ad altare, ut offerrent in thymiama Domino.* Qua figura significabatur, quòd Sacerdotes debeant promptu habere lauacrum pœnitentiæ, in quo culpas suas abluant, antequam in DEI tabernaculum intrent, & accedant ad Sacrum altare, ut sua offerant Sacrificia. Nominatim autem lauandæ sunt manus, & pedes: ut opera & affectus purificentur. Non enim decet lordidis pedibus ingredi in Sancta sanctorum; nec res sacras manibus maculatis contingere. Et eo spectant etiam manuum lotiones, quæ nunc ante Missam, & in eius medio fiunt, ut postea videbimus. Nec vacat mysterio, quòd non iusserit Deus lauari caput, aut faciem: non enim ea prætermisit, quòd non debeant valde esse munda: sed ut Sacerdotes intelligant, adeo puram vitam ducere se debere à culpis grauioribus, quæ faciem maculant & rubore suffundunt: ut opus non sit expresse eis dicere; ut eam abluant: si sit maculata. Sed in eo quoque latet mysterium, quòd scriptura Diuina dicit *fecisse Moysen labrum aneum prædictum (in quo Sacerdotes lauarent) de speculo mulierum, quæ excubabant in ostio tabernaculi.* Et quænam hæc sunt specula, (ait Gregorius) nisi præcepta Diuinæ legis, eiusque consilia, in quibus puræ animæ in hoc exilio viuentes, seipsas aspiciunt, vigilantes ad ostia cœlestia, expectantes diem in quo pateat ipsis in cœlū aditus? Ex his igitur speculis cõsueitur hoc lauacrum, ut Sacerdotes illud aspicientes, deprehendant proprios defectus contra Dei præcepta, & consilia, & propria sui status; lauentque maculas quibus sunt infecti, & excitentur ad imitandam puritatem animarum, quæ, in hæc Specula aspicientes, puram duxerunt vitam. Vera enim pœnitentia non debet sistere in culparum mundicie, sed progredi ad renouationem bonorum operum: accipiendo pro exemplari, quòd imitentur, excellentem & purissimam vitam Sanctorum Sacerdotum, qui fuerunt in Ecclesia. Nam si, qui nunc sunt, illis æquarantur in dignitate: æquum omnino est, ut etiam studeant illis esse in Sanctitate æquales, & cum eadem obeant munia, ac ministeria: non sint inferiores in puri-

d Exod. 3. 18

e. s. s. 2 & c.
s. s. 4.

e Exod. 38. 8

Homi. 17. in
Euangelia.

puritate & perfectione, ipsis ministerijs conueniente.

Nec tamen etiam postquam benè se abluerit Sacerdos, existimare debet sufficientem se habere mundiciem; sed profunda potiùs humilitate se immundum iudicare, & quasi nauseam in Dei conspectu mouere, iuxta id, quod scribitur in Iob: *f Quid est homo, vt immaculatus sit, & iustus appareat natus de muliere: inter Sanctos nemo immutabilis, & caeli non sunt mundi in conspectu eius: quanto magis abominabilis & inutilis homo, qui bibit quasi aquam iniquitatem?* Quomodo igitur satis mundum me existimabo, vt labijs meis sacrum calicem attingam, & purissimum mei Saluatoris sanguinem bibam? *g Va mihi* (dicebat Ilias) *quia vir pollutus labijs ego sum, & in medio populi polluta labia habentis ego habito.* Vix autem Propheta hæc verba protulerat, cum volauit ad eum vnus de Seraphim, & in manu eius calculus, quem tulerat de altari. *Et tetigit os eius, ac peccatum eius mundauit.* Commiseretur enim Dominus noster humilium, qui suam fatentur immundiciam, à qua cupiunt liberari: vt sancto ipsius altari mundè assistant: vt autem eos desiderij sui compotes faciat, communicat eis accensos Contritionis & amoris affectus, quibus amplius in sua puritate perficiantur.

¶ Iob. 15. 14.

¶ Iai. 6. 5.

CAPVT. VII.

SACRVM MISSAE PRAECEDERE DEBET TANQVAM

Præparatio, Oratio & Meditatio. Ponuntur septem considerationes, singule pro singulis hebdomadæ diebus.

AD MISSAM DIGNE CELEBRANDAM præmitti quoque debet insigne illud Sacrificium, de quo Dauid: *a dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo; eleuatio manuum mearum sit quasi Sacrificium vespertinum.* Potest autem hoc Sacrificium duobus modis offerri. *Primus* est legendo Psalmos & orationes vocales, quas Ecclesia ad hanc præparationem in ipso Missali proponit: legendo tamen eos cum animi sensu ac deuotione eo modo, quem post Horas Canonicas inferiùs indicabimus: *Secundus* modus est, per exercitium orationis mentalis, quæ magis propriè comparatur cum incenso, quod positum super prunas comburitur & dissoluitur: estque Sacrificium in Altari cordis offerendum: in quo (vt dicitur in Leuitico, & inferiùs amplius explicabitur) *b Ignis semper ardebit; quem nutriet Sacerdos subiciens sanctarum considerationum ligna mane per singulos dies:* & postquam benè erit accensus, imponetur incensum petitionum & orationum, quæ ascendant ad conspectum Dei. Officium itaque perfecti Sacerdotis debet esse: ipsi Sacro Missæ præmittere aliquam meditationem circa Diuina mysteria; variisque considerationibus sese exercere, quæ excitet varios cordis affectus, amoris, reuerentiæ, timoris, humilitatis,

¶ Psal. 140. 2.

¶ celestium
affectuum
¶ Leui. 6. 12
Tract. 3. c. 3.